

A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

P 2 3 1 A 1 0 3 1 1

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. feladatlap

Nem művészi szöveg elemzése

2023. május 29., hétfő / 60 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.

A feladatlaphoz két értékelőlap is mellékelve van.

A nem művészi szöveget tartalmazó perforált lapot a jelölt ki is tépheti.

SAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapon!

A feladatlap 20 feladatot tartalmaz, és összesen 60 pont érhető el. A feladatlapban a feladatok mellett feltüntettük a lehetséges pontszámot is.

A megoldásokat írja olvashatóan, a nyelvtani és a helyesírási szabályoknak megfelelően, írott betűvel az erre kijelölt helyre! Csak golyóstollat vagy töltőtollat használhat. A feleletválasztós feladatoknál – ha a feladat utasítása nem kívánja másképp – csak egy betűjelet karikázzon be! Az esetleges rossz megoldást húzza át, majd válaszát írja le újra! Az olvashatatlan megoldásokat és a zavaros javításokat 0 ponttal értékeljük.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk.

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 4 üres.

Melléklet az 1. feladatlaphoz

1. Mese két emberről, akik kilóban mérik a boldogságot

Magyar pékek sütik Nagy-Britannia legjobb kenyerét

Nádházi István és párja, Márti hét éve a jobb élet reményében költözött Nagy-Britanniába. Mára nemcsak saját üzletük, de maguk tervezte – díjnyertes – kenyerük is van.

Büszkén feszít a fotókon a World Bread Award első helyezettjének járó díjjal a magyar pár. Aki tudja, hogy egy 90 tagú, neves pékekből, séfektől és gasztronómiai szakemberekből álló szakmai zsűri ítélte oda nekik ezt a bizonyos díjat, annak ez a kenyerek Oscarja.

2. „Beajánlott a pékségbe”

Amikor azt kérdezzük Istvántól, hogy kinek köszönne meg azt a díjat, nyomban kitör a nevetés, hiszen az ő esetében nem sablonos, hogy az anyukáját említené első helyen. Hogy miért? „Műszakicikk-eladóként végeztem a középiskolában, de rögtön munkanélküli lettem. Sehol a közelben nem volt olyan hely, ahol dolgozhattam volna. Anyu megunta a láblógatást, bekopogtatott a helyi pékségbe, és beajánlott” – meséli István, aki az első néhány évben csak a süteményes műszakban dolgozott, közben szép lassan ráragadtak a kenyérszítés fortélyai is. „Viszont korántsem úgy, ahogyan most csinálom” – fűzi hozzá. „Magyarországon szinte mindenütt a 12 órás élesztős-kovászolás technológiát használják a pékségekben, a miénk viszont csak vízből és lisztkeverékből áll, amit tőlünk 20 kilométerre, a Shaftesbury Stoate&Sons-malomban örölnék nekünk – és ez lett a sikerünk titka.”

3. „Mint a kenyér meg a héja”

Mindezt Londonban tanulták meg, ahol nem őrzik hét lakat alatt a titkokat, mint itthon. „Itt a receptek nyitott könyvek, hiszen tudják, hogy a titok a lisztben és az elkészítésében rejlik. Eleinte csak pislogtam, hogy vízből és lisztből is lehet kenyeret sütni, aztán elkezdtem behatóbban foglalkozni a témával” – mesél a kezdetekről István. De hogy kerültek Angliába? Márti és István Magyarországon, egy pékségben ismerték meg egymást. „István az üzem egyik sarkában dudorászva gyúrta a tésztát, én a másikban készítettem a sütitket. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy szerelem volt első látásra, de tény: illetünk egymáshoz, mint a kenyér és a héja. De hiába a szerelem, a magánéletre egyszerűen nem jutott időnk. Reggeltől estig dolgoztunk, és azon gondolkodtunk, mi a fontosabb, a munka vagy a kapcsolatunk.” A páros az utóbbit választotta. 2011-ben előbb István utazott Londonba, majd fél évre rá követte Márti – meg a közös pékség álma.

4. „14 évet várt ránk”

„Már itthon érelődött a dolog, csak az induló tőke hiányzott” – mondja István. „Szerencsénkre Angliában a hitellehetőségek sokkal kedvezőbbek, mint Magyarországon, itt támogatják a kezdő vállalkozókat.” „Azt tudtuk, hogy távol akarunk lenni a nagyváros zajától, és mivel egyszer voltunk nyaralni Bournemouth-ban, amibe egyből beleszerettünk, így rá esett a választásunk” – folytatja Márti. „Találtunk egy üzlethelyiséget, és bár nem volt tökéletes, mi azzá varázsoltuk. 2016-ban nyílt meg az M’s Bakery, amiből már csak a vásárlók hiányoztak” – meséli büszkén Márti. „Az elején féltünk, nehogy bukás legyen, de a britek hamar rászoktak a kenyerünkre, ráadásul nem is akárhogyan. Van, aki kilométereket utazik, csak hogy ezt tehesse az asztalára. A miénket a technológia révén a glutenérzékenyek is bátran ehetik. Egy hölgy mondta például, hogy 14 évet várt arra a kenyérré, ami végre nem üti ki. Nekünk ez óriási siker.” Ahogy a versenyen elért eredmény is: két kategóriában is dobogósok lettek. Kovászos francia parasztkenyérükkel első helyezést értek el, és legnagyobb meglepetésükre az összetett kategóriát is ők nyerték. A győztes kenyérből egy félkilós vekni kb. 950 forintba kerül, és úgy viszik, mint a cukrot. „Még Londonból is érkeznek, hogy megkóstolják” – neveti el magát István, aki szinte mindig kovással álmodik, és tökéletesen boldog.

5. Lekenyerézték a briteket a bejglivel

A beszélgetés közben az is kiderül, nem a díjnyertes kenyér az egyetlen különlegesség Istvánék pékségében. „Itt nem fogja le az emberek kezét a bürokrácia. Ha kitalálunk egy új terméket, akár már másnap le is gyárthatjuk, nem kell szabadalmaztatni” – meséli István, aki mindezek mellett a jó magyar bejglivel is megörvendeztetni a bournemouthis-iakat. „Kezdetben az itteni magyarok kedvéért sütöttük, de már a britek is rákaptak. Nehezen szeretnek bele az újításokba, de elég volt egy kis kóstoló belőle, és le lettek kenyerézve” – teszi hozzá nevetve.

(Forrás: A <https://meglepetes.hu/riportok/2018/12/14/magyar-pekek-sutik-nagy-britannia-legjobb-kenyeret/> nyomán)

Üres oldal

Figyelmesen olvassa el a mellékelt szöveget, majd oldja meg az alábbi feladatokat!

1. Egészítse ki értelemszerűen a szövegre vonatkozó állítást!

A mellékelt szöveg a/az _____ olvasható.

(1 pont)

2. Írja a vonalra, mi a szöveg műfaja a szöveg 1. részében olvasható információ szerint!

(1 pont)

3. Fogalmazza meg a szöveg ismeretében, miért helytálló a 2. feladatban kiírt műfaji megjelölés!

(2 pont)

4. Melyik stílus jegyei uralkodnak a szövegben? Karikázza be a megfelelő betűjelet!

- A társalgási
- B publicisztikai
- C tudományos
- D hivatalos

(1 pont)

5. Karikázza be azoknak a stílusjegyeknek a betűjelét, amelyek jellemzik a szöveget!

- A szakszavak használata
- B személytelen hangnem
- C párbeszéd alkalmazása
- D bonyolult mondat szerkesztés

(2 pont)

6. Fogalmazza meg, miben tér el az 1. és az 5. rész címe a többi rész címétől!

(2 pont)

7. Igazak (I) vagy hamisak (H) a következő állítások? Karikázza be a megfelelő betűjelet!

- A fiatal pár különösen finom kenyéréért Oscar-díjat kapott. I H
 Istvánnak gyerekként eszébe sem jutott, hogy pék legyen. I H
 István és Márta kapcsolata egy időre mellékvágányra került a munkájuk miatt. I H
 A britek a kenyér mellé legtöbbször cukrot is vásárolnak. I H

(4 pont)

8. Melyik részben olvasott az alábbiakról? Írja a vonalra a megfelelő rész sorszámát!

A fiatal párnak pénzre volt szüksége az üzlethez. _____

István az édesanyja leleményességének köszönheti, hogy pék lett belőle. _____

(2 pont)

9. Írja be a táblázat üres rovataiba, hogyan mondhatjuk másképpen a megadott szövegbeli szerkezeteket!

A szövegbeli szerkezet	Másképpen
ráragadtak a kenyérbénelítés feltételei (2. rész)	
a receptek nyitott könyvek (3. rész)	
ez a kenyér végre nem üti ki (4. rész)	

(3 pont)

10. Melyik állandósult szókapcsolattal lehetne helyettesíteni a 3. rész címét? Karikázza be a megfelelő betűjelet!

- A Passzol, mint a nadrág és az ing.
 B Megtalálja a zsák a feltjét.
 C Illik, mint vaj a kenyérhez.

(1 pont)

11. Írja ki a 2. rész első és utolsó mondatából a két idegen szót, majd húzza alá a kiírt idegen szavakra vonatkozó állítások közül a helyeset!

Idegen szavak: _____

Állítások: Mindkét szó toldalékos. Mindkét szó szófaja azonos.

(2 pont)

12. Keresse meg a szövegben a megadott jelentéseknek megfelelő szót vagy szó szerkezetet!

bírálóbizottság (1. rész) _____

semmittevés (2. rész) _____

egész nap (3. rész) _____

(3 pont)

13. Bontsa szóelemekre az alábbi szót!

T – szótő, K – képző, J – jel, R – rag

KENYERESEKTŐL

(2 pont)

14. Melyik két hangtörvényt ismeri fel az alábbi szóban? Írja a vonalra a helyes válasz betűjelét! Írja le, hogyan ejtjük a szót!

megkóstolják

_____ és _____

- A összeolvadás
- B teljes hasonulás
- C részleges hasonulás
- D kiesés

A szó ejtése: _____

(3 pont)

15. Írja be a táblázat üres rovataiba a megfelelő megoldást az alábbi mondat alapján!

Ő az üzem egyik sarkában dudorászva gyúrta a tésztát.

SZÓ	SZÓFAJ	MONDATRÉSZ
ő		
	határozói igenév	
		tárgy

(6 pont)

16. Állapítsa meg, milyen fajtájú az alábbi mondat, majd alakítsa át a kért módon!

Szerelem volt első látásra.

A mondat fajtája a beszélő szándéka szerint: _____

Felszólító mondat: _____

(2 pont)

17. Alakítsa át az összetett mondatot egyszerűvé, az egyszerűt összetetté! **H**

Még Londonból is érkeznek, hogy megkóstolják a kenyeret.

Angliában támogatnak minden kezdő vállalkozót.

(3 pont)

18. Jelölje X-szel az összetett mondatok fajtáját, majd írja be az adott mondat altípusát!

Példamondat	Alárendelő	Mellérendelő	Altípusa
Tudják, hogy a titok a liszt elkészítésében rejlik.			
Nehezen szeretnek bele az újításokba, de nagyon hamar hozzászoktak ehhez a kivételesen finom kenyérhez.			

(3 pont)

19. Húzza alá a helyes változatot!

Augusztus **20.-án / 20-án / 20-adikán** Szent Istvánt, az államalapító királyt ünneplik

Magyarországon / Magyarban / Magyarorszáiban. Ez 1949 óta az új kenyér napja is. Az

ünnep jelképe a nemzeti színű **szallaggal / szalaggal / szalagal** átkötött kenyér.

Kétezertizenegy / Kétezer tizenegy / Kétezer-tizenegy óta ezen a napon minden évben

Pécselt elkészítik a magyarok kenyerét, melyhez a búzát az egész **Kárpát-Medencéből /**

Kárpátmedencéből / Kárpát-medencéből ajánlják fel, és a program bevételeiből rászorulókat

támogatnak.

(5 pont)

Üres oldal

Üres oldal

Üres oldal